

**ผลของการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ต่อ
ความสามารถในการจัดการความรู้และความพึงพอใจในงาน
ของนักศึกษาามหาบัณฑิต**

**Effects of Using Portfolio for Learning on
Knowledge Management Ability and
Job Satisfaction of Graduates**

โดย น.ท.หญิง ดร. ชมสุภัค ครุฑทกะ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

- ❖ นโยบายการปฏิรูประบบการศึกษาไทยในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)
รัฐบาลจะมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
- ❖ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาหรือการฝึกอบรม
เพื่อใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคนและประเทศ
- ❖ การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรมหาบัณฑิตในปัจจุบัน
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552
นักศึกษาจำเป็นต้องมีการจัดทำวิจัยเพื่อแสวงหาองค์ความรู้ใหม่
พัฒนาความรู้จากการศึกษาในสาขาวิชาการในหลักสูตรที่กำหนดไว้

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

➤ ปัญหาในการทำวิจัยของนักศึกษามหาบัณฑิต

- คือขาดทฤษฎี ปรัชญา ฐานความคิด และหลักการ
- ถ้าไม่ศึกษาค้นคว้า ให้รู้ลึก รู้กว้างและรู้จริง
- ไม่สามารถเข้าใจธรรมชาติของปัญหาและหาวิธีการในการแก้ปัญหาได้
- เวลาที่ใช้ในการศึกษามีน้อยไม่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า
- ขาดการจัดการ และขาดวินัยจากการไม่มีแบบแผนในการดำเนินการวิจัย ส่งผลต่อความล่าช้าในการทำวิจัย

➤ ทั้งนี้เนื่องมาจากขาดการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

- การทำวิจัยของนักศึกษาต้องศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง
- การเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีการแสวงหาความรู้ และสะสมประสบการณ์ การเรียนรู้ โดยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม จากแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ที่ต้องการ เพื่อจำแนก และสรุปความคิดใหม่ นำกรอบความคิดและความรู้ที่ได้มาทดสอบความคิด โดยใช้กระบวนการวิจัย หรือการลงมือปฏิบัติ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

- การใช้แฟ้มสะสมผลงานจึงช่วยส่งเสริมการเรียนรู้
- นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง
- สะสมผลงานดีเด่นของนักศึกษาที่แสดงถึงความสามารถและ
ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ สะท้อนให้เห็นความสามารถในการปฏิบัติงาน
ความรู้ และทักษะที่สะสมมาทำให้ง่ายในการที่จะคิดพัฒนาวิชาชีพ
- แฟ้มสะสมผลงานช่วยเชื่อมโยงการเรียนรู้ ประสบการณ์
- ความเชี่ยวชาญ และโอกาสสำหรับพัฒนาวิชาชีพ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

- **แฟ้มสะสมผลงานจึงเป็นการจัดการความรู้的一种方式**
  - เจ้าของแฟ้มสะสมผลงานจะค้นหาความรู้ที่ต้องการ
  - จากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็น ได้ศึกษา ค้นคว้า จนกลายเป็นองค์ความรู้แต่ละเรื่อง
  - โดยวิธีการแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์
  - ให้ได้ความรู้ใหม่ และหาวิธีการจัดเก็บความรู้
  - ให้สามารถค้นหาความรู้ที่ได้สะสมไว้ในแฟ้มสะสมผลงานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว
  - ทันทต่อการนำไปใช้ และ
  - สามารถถ่ายทอดโอนความรู้จากการนำเสนอผลงานจากแฟ้มสะสมผลงาน
  - สะท้อนความคิดและทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่
  - สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน หรือประยุกต์ใช้ในงานวิจัยได้

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

■ การใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

- เป็นการเรียนรู้ที่ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความรู้
- ที่สะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ ความร่วมมือของเพื่อนร่วมชั้น และอาจารย์ ในการให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์สำหรับนำไปใช้ในการทำวิจัย
- ส่งผลต่อความพึงพอใจในผลงานของนักศึกษาที่แฟ้มสะสมผลงาน
- ช่วยให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการทำวิจัย
- มีความเป็นไปได้กับความสำเร็จในการทำวิจัย และการได้รับการยอมรับ
- นักศึกษามีอิสระในการแสวงหาความรู้ และมีโอกาสรู้ถึงผลงานที่ทำ
- เป็นการได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลงาน ทำให้บุคคลรับรู้ผลงานที่ดีหรือไม่ดี เพื่อจะได้พัฒนาปรับปรุงผลงานให้ดียิ่งขึ้น สิ่งนี้จะส่งผลลัพท์ให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจในผลงานของตนเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการจัดการความรู้และความพึงพอใจในงานของนักศึกษามหาบัณฑิต ก่อนและหลังใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการจัดการความรู้และความพึงพอใจในงานของนักศึกษามหาบัณฑิตระหว่างกลุ่มที่ใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ กับกลุ่มที่เรียนรู้ตามปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการจัดการความรู้ของนักศึกษามหาบัณฑิตหลังการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้มากกว่าก่อนการใช้แฟ้มสะสมผลงาน
2. ความพึงพอใจในงานของนักศึกษามหาบัณฑิตหลังการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้มากกว่าก่อนใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้
3. ความสามารถในการจัดการความรู้ของนักศึกษามหาบัณฑิตกลุ่มที่ได้รับการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มที่เรียนรู้ตามปกติ
4. ความพึงพอใจในงานของนักศึกษามหาบัณฑิต กลุ่มที่ได้รับ การใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มที่เรียนรู้ตามปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

- เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research)
- แบบแผนการทดลองเป็นแบบสองกลุ่มวัดสองครั้ง
- ประชากรสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษามหาบัณฑิตที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
- กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน คณะพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- คัดเลือกเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จับฉลากแบบไม่แทนที่ ได้นักศึกษาส่วนกลางภาคปกติ จำนวน 3 คน ภาคพิเศษ จำนวน 17 คน เป็นกลุ่มทดลอง และนักศึกษาโครงการศึกษาภาคพิเศษ (Chief Change Officer-- CCO) จำนวน 20 คน เป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการอบรมการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้
2. แบบประเมินความรู้เรื่องการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้
3. คู่มือการสร้างและการใช้แฟ้มสะสมผลงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความสามารถในการจัดการความรู้
2. แบบสอบถามความพึงพอใจในงานของนักศึกษามหาบัณฑิต

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

- เครื่องมือทุกชุดผ่านการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา
- หาค่าความเชื่อมั่น

1. แบบประเมินความรู้เรื่องการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ โดยหาค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .55-.85 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .30-.90 หาค่าคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson 20 --KR 20) ได้เท่ากับ .77
2. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
  - 2.1 แบบสอบถามความสามารถในการจัดการความรู้ ได้เท่ากับ .95
  - 2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจในงานของนักศึกษามหาบัณฑิต ได้เท่ากับ .96

ขั้นตอนในการ ดำเนินการทดลอง

เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนทดลอง

กลุ่มทดลอง

1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการโดยการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา
มหาบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1)
2. ดำเนินการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการ
เรียนรู้ มีขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์และ
ประเภทของแฟ้มสะสมผลงาน (สัปดาห์ที่ 1)
ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมและจัดชิ้นงาน (เดือนที่
1, 2, 3)
ขั้นตอนที่ 3 การคัดเลือกชิ้นงาน (เดือนที่ 4)
ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ
(เดือนที่ 5, 6, 7)
ขั้นตอนที่ 5 การทำชิ้นงานสมบูรณ์และ
ประเมินค่า (เดือนที่ 8, 9, 10)
ขั้นตอนที่ 6 การเชื่อมโยงและประชุมกลุ่ม
(เดือนที่ 11)
3. การสรุปผลการสร้างแฟ้มสะสมผลงานเพื่อ
การเรียนรู้ (ปลายเดือนที่ 11)

กลุ่มควบคุม

1. จัดการศึกษาเรียนรู้ตามปกติ ได้แก่
1.1 ปริญญาโท และแนะนำการศึกษาเรียนรู้
ตามหลักสูตร
1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา คณะ
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แนะนำ
กระบวนการ เรียน การสอน และ
มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้า ตาม
แผนการสอน
2. การวัดประเมินผลการเรียนรู้ โดยการ
ทดสอบความรู้ และรายงานผลการเรียนรู้
ตามที่ได้มอบหมายงานตามหลักสูตร
กระบวนการรายวิชาตามปกติที่คณะพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ได้กำหนดกรอบแผนการ
จัดการเรียนรู้ไว้

เก็บรวบรวมข้อมูลหลังทดลอง

สรุปผลการทดลอง

- ❖ การประเมินผลการอบรมจากคะแนนทดสอบความรู้ตามแบบประเมินความรู้เรื่องการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนความรู้มากกว่า 80 % ผลที่ได้คือทุกคนที่เข้ารับการอบรมผ่านเกณฑ์ (82.35-94.12%) ซึ่งสูงกว่าก่อนการอบรม (35.29-82.35%)

สรุปผลการทดลอง

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ย ระดับความสามารถในการจัดการความรู้ ของนักศึกษามหาบัณฑิตก่อนและหลังการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ ในกลุ่มทดลอง รายด้าน และโดยรวม

ความสามารถในการจัดการความรู้	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง			t-test
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
1. ด้านการแสวงหาความรู้	3.57	.40	มาก	4.05	.39	มาก	-3.70*
2. ด้านการสร้างความรู้	3.52	.52	มาก	4.26	.39	มาก	-4.80*
3. ด้านการจัดเก็บความรู้อย่างเป็นระบบ	3.64	.60	มาก	4.27	.52	มาก	-3.68*
4. ด้านการถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์	3.69	.56	มาก	4.25	.44	มาก	-3.74*
โดยรวม	3.60	.45	มาก	4.20	.39	มาก	-4.50*

*p < .05

สรุปผลการทดลอง

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจในงาน ของนักศึกษามหาบัณฑิตก่อนและหลังการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ ในกลุ่มทดลอง รายด้าน และโดยรวม

ความพึงพอใจในงาน	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง			t-test
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
1. ด้านความสำเร็จในการเรียนรู้	3.78	.58	มาก	4.18	.40	มาก	-2.40*
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	3.93	.56	มาก	4.28	.44	มาก	-1.73
3. ด้านความเป็นอิสระในการเรียนรู้	4.02	.53	มาก	4.28	.44	มาก	-1.35
4. ด้านข้อมูลป้อนกลับเพื่อการเรียนรู้	4.18	.67	มาก	4.43	.45	มาก	-1.11
โดยรวม	3.97	.54	มาก	4.29	.33	มาก	-1.86

*p < .05

สรุปผลการทดลอง

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ย ระดับความสามารถในการจัดการความรู้ ของนักศึกษามหาบัณฑิตก่อนการทดลองใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รายด้าน และโดยรวม

ความสามารถในการจัดการความรู้	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			t-test
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
1. ด้านการแสวงหาความรู้	3.57	.40	มาก	3.44	.45	ปานกลาง	.95
2. ด้านการสร้างความรู้	3.52	.52	มาก	3.56	.40	มาก	.29
3. ด้านการจัดเก็บความรู้อย่างเป็นระบบ	3.64	.60	มาก	3.46	.53	ปานกลาง	1.03
4. ด้านการถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์	3.69	.56	มาก	3.45	.51	ปานกลาง	1.40
โดยรวม	3.60	.45	มาก	3.48	.39	ปานกลาง	.95

สรุปผลการทดลอง

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ย ระดับความสามารถในการจัดการความรู้ ของนักศึกษามหาบัณฑิตหลังการทดลองใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รายด้าน และโดยรวม

ความสามารถในการจัดการความรู้	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			t-test
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
1. ด้านการแสวงหาความรู้	4.05	.38	มาก	3.33	.52	ปานกลาง	-5.00*
2. ด้านการสร้างความรู้	4.26	.39	มาก	3.57	.46	มาก	-5.15*
3. ด้านการจัดเก็บความรู้อย่างเป็นระบบ	4.27	.52	มาก	3.41	.57	ปานกลาง	-5.02*
4. ด้านการถ่ายทอดความรู้และ การใช้ประโยชน์	4.25	.44	มาก	3.39	.62	ปานกลาง	-5.02*
โดยรวม	4.20	.39	มาก	3.41	.47	ปานกลาง	-5.67*

*p < .05

สรุปผลการทดลอง

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจในงาน
ของนักศึกษามหาบัณฑิตก่อนการทดลองใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รายด้าน และโดยรวม

ความพึงพอใจในงาน	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			t-test
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
1. ด้านความสำเร็จในการเรียนรู้	3.77	.58	มาก	3.86	.42	มาก	-.517
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	3.93	.60	มาก	3.95	.54	มาก	-.115
3. ด้านความเป็นอิสระในการเรียนรู้	4.02	.53	มาก	3.96	.35	มาก	.423
4. ด้านข้อมูลป้อนกลับเพื่อการเรียนรู้	4.18	.67	มาก	4.14	.59	มาก	.201
โดยรวม	3.97	.54	มาก	3.97	.37	มาก	-.033

สรุปผลการทดลอง

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจในงาน
ของนักศึกษามหาบัณฑิตหลังการทดลองใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รายด้าน และโดยรวม

ความพึงพอใจในงาน	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			t-test
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
1. ด้านความสำเร็จในการเรียนรู้	4.18	.40	มาก	3.60	.63	มาก	-3.48*
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	4.28	.44	มาก	4.03	.47	มาก	-1.74
3. ด้านความเป็นอิสระในการเรียนรู้	4.32	.38	มาก	4.16	.43	มาก	-1.25
4. ด้านข้อมูลป้อนกลับเพื่อการเรียนรู้	4.43	.45	มาก	4.16	.47	มาก	-1.87
โดยรวม	4.29	.33	มาก	3.97	.40	มาก	-2.81*

*p < .05

สรุปและวิจารณ์ผล

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการจัดการความรู้ของนักศึกษา มหาบัณฑิต เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และ 3

- แสดงว่าแฟ้มสะสมผลงานมีส่วนช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ เนื่องจาก
การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เมื่อนักศึกษาได้มีการแสวงหาความรู้ ทบทวนความรู้
วิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ที่ได้ศึกษา ค้นคว้า ทั้งจากตำรา หนังสือ บทความ
และงานวิจัยต่าง ๆ จนสามารถสรุปเป็นแนวคิดของตัวเองที่ต้องการศึกษา
แล้วมานำเสนอผลงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน
และอาจารย์ ได้รับฟังข้อเสนอแนะ และรับการประเมิน
นำข้อเสนอแนะมาพิจารณาปรับปรุงผลงาน ให้สมบูรณ์ และจัดเก็บใน
แฟ้มสะสมผลงาน เป็นจัดการกับความรู้ที่ได้ศึกษา ค้นคว้า ให้สามารถ
ค้นหาความรู้ และนำความรู้เหล่านั้นกลับมาใช้ประโยชน์
ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานของสุวิทย์ มูลคำ (2544)

สรุปและวิจารณ์ผล

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการจัดการความรู้ของนักศึกษา มหาบัณฑิต เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และ 3

- สอดคล้องกับหลักกระบวนการจัดการความรู้ที่ Marquardt (1996, p. 130) กล่าวถึงการจัดการความรู้ว่าเป็นการได้ความรู้โดยวิธีการแสวงหาความรู้ การสร้าง การจัดเก็บ การถ่ายโอนความรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อความสำเร็จ
- สอดคล้องกับ Awad and Ghaziri (2004, p. 3) ที่กล่าวถึง การจัดการความรู้เป็นกระบวนการดักจับความรู้ที่รวบรวมจากความรู้ชัดแจ้งที่เป็นเอกสาร และฐานข้อมูล (explicit knowledge) รวมถึงความรู้ฝังลึกที่ได้จากบุคลากร (tacit knowledge) และนำความรู้ที่รวบรวมให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบก่อนนำไปใช้

สรุปและวิจารณ์ผล

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการจัดการความรู้ของนักศึกษา มหาบัณฑิต เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และ 3

- สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง หาญพานิช (2546) ที่ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย พบว่า ผู้บริหาร สถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการในระดับมากเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ความรู้ ได้แก่ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ การนำความรู้ไปใช้ และการ แบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
- เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับ กมลวรรณ ตังชนกานนท์ (2547) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานเพื่อประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาแบบ เต็มรูปในโรงเรียนดรุณีสิกขาลัย พบว่า กระบวนการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานที่ พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ขั้นตอน 8 ขั้นตอน พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

สรุปและวิจารณ์ผล

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในงานของนักศึกษามหาบัณฑิต เป็นเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

- แสดงว่า การใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้สร้างความพึงพอใจในงานให้กับนักศึกษา
- ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานเป็นการรวบรวมผลงานและผลการประเมิน
- แสดงถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จในการศึกษา
- องค์ความรู้ที่ได้รวบรวมมาผ่านการประเมินผลงานจากตนเอง เพื่อนร่วมชั้น และอาจารย์ที่ประเมินผลงาน และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น
- นักศึกษาจึงมีความพึงพอใจในงาน

สรุปและวิจารณ์ผล

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในงานของนักศึกษามหาบัณฑิต เป็นเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

- สอดคล้องกับ Knowles (1975) ที่กล่าวถึงหลักการใช้แฟ้มสะสมผลงาน เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนผู้ใหญ่ ที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ ด้วยตนเอง ที่สะสมประสบการณ์ในการเรียนรู้ ผลงานจากการเรียนรู้ของนักศึกษาแสดงตัวอย่างแรงจูงใจในการทำงาน ความก้าวหน้า และความสำเร็จในการทำงาน
- สอดคล้องกับ Schon, (1983) & Benner (1984) แนะนำว่า การใช้แฟ้มสะสมผลงาน เป็นการประเมินและพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นการปฏิบัติงาน และการเรียนรู้ร่วมกันจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานหลายสถานการณ์

สรุปและวิจารณ์ผล

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในงานของนักศึกษามหาบัณฑิต เป็นเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

- เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับงานวิจัยของ สมศิริ พรหมทอง (2545) ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน พบว่า ความพึงพอใจในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มที่ใช้การประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานสูงกว่ากลุ่มที่ใช้การประเมินผลการปฏิบัติงานแบบปกติ
- งานวิจัยของ Hayes et al. (2002, 119-25) กับการศึกษาเกี่ยวกับแฟ้มสะสมผลงานของพยาบาลระดับปริญญาโท กับหลักการเสริมสร้างพลังอำนาจ และการเป็นพี่เลี้ยง โดยคัดเลือกตัวอย่างแฟ้มสะสมผลงานของนักศึกษาและทำการทดลองกับกลุ่มผู้ปฏิบัติการพยาบาลใน The University of Massachusetts, Amherst, School of Nursing พบว่า แฟ้มสะสมผลงานทบทวนและพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน และทำให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้จากประสบการณ์

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการนำรูปแบบการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักศึกษามหาบัณฑิตในรายวิชาอื่นๆ ตลอดหลักสูตร
2. การใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ ในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการประเมินผลงาน และประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนักศึกษามหาบัณฑิต โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน การกำหนดองค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงาน เกณฑ์การประเมินค่าแฟ้มสะสมผลงาน ประเภท และชิ้นงานให้เหมาะสม
3. การใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการเรียนรู้ ควรนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดการความรู้ ในหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ เนื่องจากกระบวนการจัดการความรู้ สอดคล้องกับหลักการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน นับตั้งแต่การแสวงหาและสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้อย่างเป็นระบบ โดยผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และกลั่นกรองความรู้ จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ที่ได้จากผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ องค์กรต้องจัดให้มีการนำเสนอผลงานจากแฟ้มสะสมผลงาน โดยการจัดนิทรรศการ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรในองค์กร